

# TYGODNIK

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU  
"LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

KURTYBYA — 19 GRUDNIA (dezembro) — 1978 - Nr 3.608 - (50 78)

## Petronio Portela-koordynatorem politycznym

Gen. João Baptista Figueiredo, przyszły prezydent państwa, przyjął propozycję polityków z Minas, by partia ARENA — oprócz liderów w Senacie i Federalnej Izbie Deputowanych — posiadała koordynatorów politycznych przy obu tych Izbach. W Senacie tym koordynatorem będzie senator Petronio Portela, w Izbie zaś Deputowanych — dep. Marco Maciel.

Kierownictwo ARENY przykładało temu wyborowi, uważając, że obrani kandydaci nadają się doskonale do dawanja wszelkich informacji czy rozwiązań trudnych i napatykanych nieraz przez senatorów i deputowanych. Ci ostatni musieli nie raz czekać na sesję Kongresu, by spotkać się z liderami partii i omówić sprawy cząsto naglące.

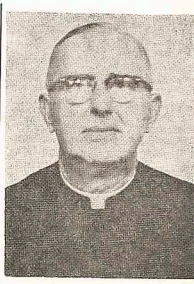
Niewiadomo jeszcze, kogo się wybierze na liderów w Senacie i w Federalnej Izbie Deputowanych, którzy by tam reprezentowali godnie rząd. Z jednej strony muszą to być politycy idący zgodni z dążeniami przyszłego prezydenta, z drugiej zaś

strony kandydatura tych liderów nie może być narzucona obu Izbom przez nowego Szefa państwa.

Wszystko wskazuje na to, że gen. Figueiredo załatwił wybór ku zadowoleniu obu stron, by nie było grzyzłoch między nim a Kongresem. Przyszły Szef państwa — jak się wydaje — nie ma zamiaru wrogo traktować Kongres jak to robił by był prezydent Mediel lub zachować się wobec niego objętym, jak to czynił obecny Prezydent Geisel. Ci prezydenci obrabiali osobliwie liderów obu Izb, co nie zawsze było zgodne z wolą partii.

Obrani liderzy, będą musieli nie tylko znieść się z kierownictwem ARENY, lecz także zasięgać rady czy szukać orientacji u koordynatorów politycznych tj. Petronio Portela i Marco Maciel. Senator Portela, reprezentujący stan Piauí, posiada wielką ekspertyzę w sprawach politycznych i był doradcą prezydentów Mediel i Geisela. Poza tym cieszy się wielkim miernem u wszystkich członków ARENY.

## Ś P



KS. ZYGMUNT PIOTROWSKI, ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy, zmarł w Kurtybie dnia 13 grudnia 1978 r. Szczegółowy nekrolog zamieszczony jest na stronie 2-cj.

Gen. Figueiredo oferuje 1.000 stanowisk

Gdy nowy prezydent państwa — gen. Figueiredo obejmie rząd w kraju w marcu przyszłego roku, będzie miał w swoim rękach do rozdania 1 000 nowych stanowisk bardzo ważnych w administracji i polityce. Do najważniejszych zaliczają się: prezesura Banku Brazylijskiego, kierownictwo Poczty i Telekomunikacji, Narodowego Instytutu Kolonizacji i Reformy Agrarnej (INCRA), kierownictwo Petrobrás, Embratur (Brazylijskie Przedsiębiorstwo Turystyczne), Brazylijski Instytut Kawy (IBDC), Narodowa Kompania Hotelnicza i Paulistańska Kompania Hutnicza.

Po stanowiskach w powyższej wyliczonych organach, najmniej ważne są: Radiobrás, Ministerstwo Skarbu ze swymi Sekretariatami od podatków państwowych i obrotów bankowych, Ministerstwo Kopalni i Energii mające pod sobą Petrobrás, Eletrobrás i Nuclebrás. Od Min. Przemysłu i Handlu zależą: 3 największe kompanie hutnicze, Brazylijski Instytut Kawy, Instytut Cukru i Alkoholu oraz Brazylijski Instytut Ubezpieczeń Społecznych.

W Ministerstwie Rolnictwa należy wliczyć następujące stanowiska: Kierownictwo w Brazylijskiej Kompanii Wyżwienia, Brazylijskiej Ochrony Lasów, Narodowego Banku Kredytowego oraz Komisji od finansowania produkcji. W Ministerstwie Transportu będzie do objęcia kierownictwo: w Narodowym Departamencie Drog (DNER), Sieci Kolei Federalnych, Petrobrás i Brazylijskim Transportie Miastowym. Ministerstwo powyższe utraciło kontrolę nad INPS (Brazylijski Instytut Opiek Społecznej).

Odnosnie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ma ono pod sobą: SUDAM, SUDENE, Bank Nordeste, Bank Amazonia, FUNAI, oraz wysokie stanowiska w Terytoriach. Wiele innych ważnych nominacji można się spodziewać także w Min. Sprawiedliwości (kontrola nad Policją w całym kraju), w Min. Spraw Zagranicznych (ambasady i poselstwa, w Min. Zdrowia - Fundacja Oswaldo Cruz i Narodowy Instytut Wyżwienia). Nominacja kandydatów na te wszystkie stanowiska zależąć będzie od nowego prezydenta, po dokładnym zbadaniu "curriculum vitae" każdego kandydata dokonanym przez SNI (Narodowa Służba Informacji).



Śpi słodko Dziecina, Aniołki snu strzegą, Śnieg sypie. Wiatr hula — w bezsilnej wściekłości: dach chłabiły zawalił nad stajnią uboga, co dziś Krolawiętko w swym żłobie chce gościć.

A niechaj się hula! a niechaj się wścieka! niech huczy, jak gruba basetla u karczmę! niech płacze jak skrzypki, nad dolą człowieka, co duszę niewinną grzechami obarczył!

Śnieg sypie, bielutki, jak puchy labędzie, i szopkę otula przed szturmem wichury, O, już ją zasypał po strzechy krawędzie, i tylko okienko śni światła purpura.

Śpi cicho Dziecina, Aniołki snu strzegą, Szron srebrny na ścianach, bo zimno w stajence. Nim Matka i Józef z opałem nabiegna, niech nóżki Ci grzeje płonące me serce.

S. Nulla

Najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku — przesyła wszystkim Szanownym Czytelnikom, Współpracownikom i Dobrodziejom — REDAKCJA I ADMINISTRACJA "LUDU"

## Spotkanie wielkiej czwórki

W dniach 5 i 6 stycznia przyszłego roku nastąpi spotkanie szefów czterech, zachodnich mocarstw: Stanów Zjednoczonych, W. Brytanii, Niemiec Zachodnich i Francji. Spotkanie to nastąpi na wyspie Guadalupa należącej do Francji (Antyle) na zaproszenie prezydenta Francji — Giscard'a. Będzie to spotkanie poufne, bez dopuszczenia prasy czy reporterów.

Każdy prezydent tych państw stawi się na spotkanie nie ze swą małżonką i jednym asesorem. A więc obejdzie się bez licznych delegacji, jak to się dzieje na konferencji na szczyty. Szefowie państw: Carter, Callaghan, Schmidt i Giscard omówią różne problemy światowe w największym sekrecie, nie wydając żadnej wspólnej deklaracji czy komunikatu. Ciekawym szczegółem tego

spotkania będzie to, że czterech prezydentów 4 zachodnich mocarstw, w których panuje demokracja i w których szefowie rządów prawie niczego nie mogą dokonać bez zgody parlamentu czy kongresu — rozpatrywać będą najważniejsze zagadnienia polityki światowej jak również starać się będą uzgodnić wspólny punkt widzenia co do działania.

Nie można jednak zapominać, że powyższe szefowie państwa cieszą się w swych krajach słynnym wpływem i autorytetem, stąd są w stanie powziąć ważne decyzje mogące oddać głośnym echem na całym świecie. Choć trudno zgadnąć, jakie tematy będą przedmiotem rozmów, bez większej omyłki można przypuścić, że dyskutować się będzie o sytuacji w Iranie, o pokoju między Izraelem i Egiptem, o pene-

tracji sowieckiej w Afryce i Środkowym Wschodzie, nawiazanie stosunków dyplomatycznych z Chinami itp.

Spotkanie na wyspie Guadalupa nie należy przyzywać do spotkania średnio-wiecznych cesarzy z papieżami, spotkanie Napoleona z carym Aleksandrem (XIX wiek), Kongres Wiedeński (1815), Poczdam, Jałtę przed II wojną światową, które to spotkania decydowały o losach narodów. Być może, że jakaś wiadomość czy informacja przeniknie z wyspy Guadalupa do prasy zachodniej.



Sytuacja wewnętrzna w Iranie nie polepszyła się. Nadal mają miejsce krwawe starcia wojska z sektą mahomelaniska, której szef — Khomeini (na zdjęciu) przebywa na uwięzieniu w Paryżu. Są silne dowody, że ruch opozycyjny nie wspierany i podjęty przez irańską partię komunistyczną. W razie zwycięstwa opozycji, Iran stałby się krajem socjalistycznym — pod egidą ZSRR.

## W KALEJDOSKOPIE

- ♦ **WATYKAN** — Z okazji 30 rocznicy ogłoszenia Deklaracji Praw Człowieka, Papież Jan Paweł VI wysłał pismo do generalnego sekretarza ONZ Kurt Waldhema w którym oświadczył, że wolność religijna jest podstawą praw człowieka.
- ♦ **MOSKWA** — W stolicy Związku Sowieckiego wystąpił kilkanaście zespołów zachodniej muzyki nowoczesnej — Stany Mł., odnosząc obrótowy sukces. Na koncert w występie sala obliczona na 2.800 osób była zajęta do ostatniego miejsca.
- ♦ **HONG-KONG** — Władze chińskie zrehabilitowały byłego ministra Obrony — Peng Te-Hua, głównego dowódcę wojsk, który popadł w nielaskę Mao Tse-tunga, ponieważ był przeciwny zniesieniu wszelkiej własności prywatnej.
- ♦ **KURTYBYA** — Parasiński Sekretariat Rolnictwa zrobił obracunek, że jeśli dopiła warunki klimatyczne — stan Parany może zebrać 5 milionów ton soł. Już w 1976-77 zbiór soł parasiński wyniósł 4,6 mln. ton.
- ♦ **BRASILIA** — W ciągu 10 miesięcy br. eksport brazylijskich produktów przemysłowych osiągnął sumę 5,2 miliarda dolarów, co równa się wzrostowi o 33 proc. Z produktów rolnych największe dochody przyniosły kawa i sok pomarańczowy.
- ♦ **BRASILIA** — Z końcem 1978 roku wygłosił Akt Instytucyjny Nr V, który wprowadzony został 13 grudnia 1968 roku mając prezydentem władzę nadzwyczajną odnośnie kasacji mandatów poselskich, zawieszania praw politycznych itp. Aktem Nr V objętych zostało ponad 1.500 osób.
- ♦ **WASHINGTON** — Sekretarz Skarbu USA — Michael Blumenthal, bawiąc w Rumunii jako specjalny wysłannik prezydenta Cartera, obiecał pełną pomoc amerykańską w rumuńskiej polityce zagranicznej, która opiera się na wymaganiami Paktu Warszawskiego.

## Sytuacja w Algierii

Na skutek ciężkiej choroby prezydenta Boumedienne (choroba raka) — Algieria przygotowuje się do wejścia w okres po jego zgonie.

Boumedienne bowiem zatrzymywał w swym ręku całkowitą władzę w państwie, od chwili gdy zaprowadził wen rządzą socjalistyczne. Kraj zaś którym rządził, liczył w chwili uzyskania niepodległości 10 milionów mieszkańców, dzisiaj ma ich 19 milionów.

Polowa Algierczyków urodziła się po wojnie z Francją i przyzwyczyla się widzieć w Boumedienne swego niezastąpionego szefa. On to dzięki swym rządom energicznym i autorytarywnym sprawił, że kraj w ciągu kilkunastu lat rozwinął się ekonomicznie i gospodarczo. Wykorzystując eksport ropy na znaczną skalę, Boumedienne obrabiał lukratywne zyski na rozwał kraju.

Algieria nie posiadała dotąd premiera, ani naczelnego wodza, ani parlamentu. Wola szefa była wszystkim, do tego stopnia, że nawet nie pomyślano, kto będzie rządził na wypadek jego choroby czyżono. Pomimo tego, że Boumedienne choruje już od półtora miesiąca z górą, żaden z jego ministrów nie odważył się przejąć władzę w swe ręce. Co należy podziwiać, to

Algieria była kolonią francuską była krajem wylęczonym rolniczym, dostarczając Francji różnych surowców i artykułów żywnościowych. Nic więc dziwnego, że obecny przemysł tego kraju nie rozwinął się tak jakby należało z braku wykwalifikowanych robotników. Natomiast pod względem wyżywienia ludności Algieria zajmuje dobrą pozycję.

Jedynym spadkobiercą władzy może być tzw. Rada Rewolucyjna złożona z osmiu członków. Spośród nich wybjła się trzech ministrów: Abdel Aziz Bouteflika, min. spraw zagran., Rabath Bitha — przewodniczący jednej partii politycznej, oraz Abel Abdel Ghani Salah — założyciel szkoły politycznej. Największe wpływy w Algierii posiadała: Związek Socjalistyczny (w polityce zagranicznej), Stany Zjednoczone (wielkie firmy przemysłowe) oraz Francja (w technologi). Biorąc to wszystko pod uwagę, trudno przewidzieć, kto obejmie rząd w kraju po prezydencie Boumedienne.

♦ **BRASILIA** — Bank Brazylijski i Narodowa Rada Rozwoju Technologicznego ustanowiły nagrodę 200 tys. krucelrów dla wynalazców, których odkrycia będą miały praktyczne zastosowanie w przemyśle.



Śp. Ks. Zygmunt Piotrowski

Dnia 13 grudnia 1978 roku w godzinach rannych zmarł w szpitalu Cajuru w Kurytybie po przewlekłej chorobie śp. Ks. Zygmunt Piotrowski ze Zgromadzenia św. Wincentego...

Do Brazylii przybył w 1946 roku, pragnąc pracować wśród Polonii brazylijskiej. I tak duszpasterzował na parafiach: São Mateus do Sul, Rio Claro, Mallet, by po 2-letniej pracy...

Pogrzeb śp. Ks. Zygmunta Piotrowskiego dnia 14 grudnia poprzedzony został Mszą św. żałobną odprawioną w kościele parafialnym w Abranchem przez ks. arcybiskupa...

Cześć Jego świętej pamięci!

Apel Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Katolicki Uniwersytet Lubelski — za zgodą Jego Eminencji Kardynała Prymasa Polski — zwraca się do serdecznych apelowo do Polaków w Kraju i za granicą o spisywanie możliwie szczegółowych relacji o przeżyciach i nadziejach...

Wieczór Sylwestrowy

Zarząd Tow. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kurytybie, zaprasza uprzejmie szanownych członków z rodzinami w dniu 31 grudnia br. o godz. 20-tej na Wieczorek Sylwestrowy...

GWIAZDKA

Zarząd Tow. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kurytybie przy ulicy Dez. Cielicko Polanki, 68, zaprasza uprzejmie szanownych członków z rodzinami na przyjęcie...

Uwaga! Uwaga!

Wszystkie "Kalendarze Polskie na 1979 r." — wydawnictwa "Promyk" — w Ameryce zostały rozsprzedane. Prosimy nie nadysać więcej zamówień ani pieniędzy...

UWAGA! — Wszelka korespondencje: listy, czeki, Ordem de Pagamento, prosimy adresować i przekazywać na: GRAFICA VICENTINA LTDA. - Cx. P. 988 - Curitiba - Pr.



ÓRGÃO DE PROPRIEDADE DA CONGREGAÇÃO DA MISSÃO E EDITADO PELA GRAFICA VICENTINA LTDA. Diretor Responsável: Expediente: LUD...

Pe. Ladislav Blernaski Pe. José Zajac Pe. Ladislav Serzykowski Os artigos assinados são de inteira responsabilidade de seus autores.

Colaboradores: Pe. Ladislav Blernaski Pe. José Zajac Pe. Ladislav Serzykowski... A redação reserva-se o direito de publicar ou não as colaborações e artigos recebidos.

Godziny Przejść: Od poniedziałku do piątku: od 7:30 do 12:00 i od 13:30 do 18:00. W soboty: od 8:00 do 10:30.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1978: W Brazylii... W Europie, Azji i Oceanii... W USA...

Polsko Brazylijskie Święto Braterstwa Broni w Kurytybie DŹWÓCH NAJWYŻSZYCH DOSTOJNIKÓW WOJSKOWYCH NA UROCZYSTOŚCI

We wtorek dnia 28 listopada br. odbyła się w okazałym gmachu "Casa do Expedicionário" uroczystość "Casos de Expeditores" brazylijskich i polskich uczestników ostatniej wojny...

Na uroczystość przybyli najwyższe władze wojskowe i Komendantem Artylerii Dwyżyniej gen. bryg. José Carlos Pinto Netto...

W honorowym sali im. Marszałka Mascarenhas de Moraes, udekorowanej sztandarami pułków z czasów ostatniej wojny, zasięli przy stole prezydialnym dostojnicy wojskowi...

Przy stole prezydialnym siedzą: p. Barbara Lasłowska, gen. Rui de Paula Couto, prezes SPK — Aleksander English, gen. Walter da Costa Pinto Netto, p. Janusz Pawelkiewicz — prezes SPK Rio, pułk. Sergio Tinoco Guimarães i pułk. Walter da Costa Reis.



Przy stole prezydialnym siedzą: p. Barbara Lasłowska, gen. Rui de Paula Couto, prezes SPK — Aleksander English, gen. Walter da Costa Pinto Netto, p. Janusz Pawelkiewicz — prezes SPK Rio, pułk. Sergio Tinoco Guimarães i pułk. Walter da Costa Reis.

sąle zapelnili uczestnicy ostatniej wojny oraz najbliższe grono przyjaciół i zaproszonych gości. Gospodarz uroczystości a zaradem prezes Stowarzyszenia Polskich Kombatanów w Kurytybie Aleksander English...

W końcu uroczystości w sali uświetnionej wiankami i sztandarami pułków z czasów ostatniej wojny, prezydium zostało zaproszone do kielicha wina...

Prasa brazylijska dała również pokrycie naszym uroczystościom przez artykuły w gazetach. Aleksander English

Prasa brazylijska dała również pokrycie naszym uroczystościom przez artykuły w gazetach. Aleksander English

PODŚLUCHANE...

ZMIANY NA PŁACÓWKACH MISJONARSKICH Z końcem 1978 roku nastąpiły zmiany na niektórych placówkach duszpasterskich księży misjonarzy św. Wincentego...

Wszystkim Księgom Konfratrom — pracującym na nowych placówkach misyjnych — Redakcja "Ludu" przesyła serdeczne życzenia: Szczęść Boże!

DZIEŁO O POLONII AMERYKANSKIEJ

W USA ukazało się dzieło zbiorowe "O Polakach w Ameryce", pod redakcją prof. Franka Mochy i dzięki współpracy następujących współautorów: Edward Pinkowski z Filadelfii, dr Eugene Kusielewicz, dr Metche Budka i dr Leon Błaszczyk...

Wstęp płatny. Zgłoszenia w administracji Stowarzyszenia Wigilie w dniu 30 grudnia 1978 roku. Wstęp płatny. Zgłoszenia w administracji Stowarzyszenia Wigilie w dniu 30 grudnia 1978 roku.

"Kultura" paryska (nr z lipca i sierpnia) zamieściła ciekawe dane o stanie ilościowym skupisk polskich, opracowane przez B. Heydenkora. Autor opiera się o obliczenia według informacji nadesłanych przez różne organizacje...

wojnie przybyło do tego kraju 12 tys. imigrantów polskich, zaś liczba naturalizowanych i urodzonych w Ameryce dochodzi do 45 tys. W polskich organizacjach znajduje się 3.500 osób. Czynne są tam 2 parafie, a 150-tych polskich jest 16.

W Australii spis ludności z 1971 r. zarejestrowało 59.700 osób urodzonych w Polsce. Szacunkowo obliczono organizację polonijnych podają liczbę Polaków na 110 tys. Austria: liczba Polaków wynosi 50 tys., a 120 tys. ich postuluje się licząc w polskim.

Dania: w kraju tym mieszka 1.800 obywateli polskich. Według tamtejszych Towarzystw — liczba ta nie jest ścisła, gdyż Polaków jest w Danii 4 tys. przybyłych po roku 1940. Z tych 3.500 tys. naturalizowało, zaś polskimi są 200 jest około 2.800.

Szwecja: spis ludności z 1976 roku zarejestrowało 14.461 Polaków z czego połowa posiada już obywatelstwo szwedzkie.

Niemcy Zachodnie: organizacje polonijne twierdzą, że Polaków w tym kraju jest 180 tys. Po II wojnie około 4 tys. Polaków przybyło do Niemiec.

We Włoszech Polaków jest 1.200; w Szwajcarii — 1.500 - 1.800; Południowa Afryka — 500; Nowa Zelandia — 3.500 Polaków.

CO NAS BOŁI

Mile nam są nasze nazwiska. Oczywiście te które są napisane poprawnie. Na nieszczęście wielu z nich są napisane błędnie, że nie z istotnego nazwiska nie wynika jedno jak i drugie, więc jest samej oszczędności. To już jest inne nazwisko, chociaż w istocie są to te same osoby, albo te same rodziny. Za przesyłanie listów do tej samej osoby, albo te same rodziny, nie musimy mieć wiele wypadków niech posłamy następujący list do jednej z adresatek. Napisano nazwisko. Nie podobnego nazwiska. Odnosi się wrazenie, że tu chodzi o dwa różne nazwiska. Odnosi się wrazenie, że tu chodzi o dwa różne nazwiska. Odnosi się wrazenie, że tu chodzi o dwa różne nazwiska...

"WIGILIA"

Stowarzyszenie Dobr. Kult. Polaków, jako organizacja polonijna (sobota) o godzinie 19:00 w wigilię w lokalu własnym, przy ul. Carlos de Figueiredo, 369.



ROMAN WACHOWICZ

Jedziemy do Polski

4) Na górze pod lasem rozniecia ognisko. Był i Andrzej i Danusia, nadubali kartofli i wysypali je w żużle. Pieczone kartofle, na górze pod lasem, ożywiły w nas dalekie wspomnienia o pieczeniu kartofli, paszeniu koni po nocach, a przyszłymi leciały z góry na górę, z ogniska do ogniska sąsiedów. Nieraz takie historyjki młodych lat, opowiadał w otoczeniu rodziny syn. Adalbertus, w Paranie, na Rio Balco.

Wieczorem, czwartą i ostatni koncert w ognisku rodzinnym prof. Wojciecha Liany, przeciągają się do pomocy. Przypadkowo znaleźli się tutaj, krewni gospodarza, pochodzący z Górnego Śląska: ojciec i syn. Stosunek zachowania się do siebie tj. ojca i syna, jest taki, jaki między najlepszymi braćmi. Ojciec często zapala papierosa, syn usiłuje zgasić zapalniczką, a ojciec najwyraźniej mówi: Zostaw. Syn odpowiada: Ja zostawię, ale czy ty zostawisz palenie - to pytanie.

Wesoła pogawranka ustała, bo Andrzejek wyłączył radio. Północ. Płyną dźwięki Mazurka Dąbrowskiego: "Jeszcze Polska nie zginęła". Od tej chwili rozpoczął się dzień 22 lipca - święto Narodowe.

Jak Polska długa i szeroka, to po wszystkich drogach, słupach elektrycznych, zakładach, urzędach, związkach, sekretariatach, uczelniach, powiewają polskie barwy. Na płótna, na pewno zostały kilka milionów metrów towaru, bo przystrojono cały kraj.

Do umocnienia chorągiewek są już uprzednie, przy obrotach, zrobione pierścienie, tak po słupach elektrycznych, jak i po innych obiektach państwowych i nie państwowych, do którego łatwo zakłada się proporzec z chorągiewką.

W niedziele przy pięknej pogodzie, pan Józef Wachowicz zabiera na swój samochód rodzinę: żonę Wiesławę i szesnaletnią córeczkę Ewę, która przy obładach pięknie deklamowała wierszyka na cześć wujka z Brazylii, i odwozi nas do Rzeszowa.

Jedziemy trasą, której jeszcze nie znamy. Jedziemy przez Duklę, Sanek, Rzeszów. Piękna pagórkowata kraina, pełna uroku naturalnego. To kraina Niskiego Beskidu: wioski, domki, lasy, zalesy, lasy państwowe, przydrożne kapliczki, cement i gęsto widzimy wiele wieżniczek ropy naftowej, ale zamknięte. Dziwi nas nie mało, że po górach i dolinach wznoszą się wieże wieżniczek, i nie są czynne. Młodzież śmiga na rowerach, plechotą, to znów autobusami.

Dukla, to Dolina Śmierci. Mamy na celu zwiedzić muzeum w Dukli. Na placu przed muzeum ogród, chodniki, kwiaty, trawniki, drzewa liściaste jak lipy, brzozy i topole. Mimo dużego zbiorowiska ludzi, rydleczek szkolnych, panuje cisza. Słychać tylko chrupot butów po wysypanym żwirze. Na placu przed muzeum trzymają wartość ustawione na cokółkach potworne mozi, różne armaty, kule i samoloty, te ostatnie umieszczone na wysokich słupkach, niektóre srodze podziurawione. W głębi lasie ścian muzeum widać wesołe. Wyceciarki czekają grupami. Wypada czekać długo w kolejkę. Czekać nie możemy. Zaradca Pani Wiesława poszła do Dyrekcji z prośbą, aby uczyniła wyjątek dla gościa z Brazylii. (c. d. n.)

Podziękowanie

KOMISJA ORGANIZACYJNA OBCHODU UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWYCH 50-LECIA CHÓRU ŚW. CE-CTYLI, składa niniejszym, jak najserdeczniejsze podziękowania wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do realizacji, odbytych uroczystości, umożliwiają takowe swym cennym współudziałem. Korzystając z okazji, mam zaszczyt zaprosić wszystkich członków rodaków, młodych i starszych - do naszego Chóru, aby zasiłgając takowy, mogliby nadal służyć Kościołowi i Społeczeństwu. Wiążę, że Rodacy nasi nie będą obojętni na nasz apel, z góry wszystkim dziękujemy. Komitet.

Nasiona z Polski - Naczynia kuchenne - esmaltowane i z topionego żelaza - Nasiona bractwyngi - Artyzyt wywodzący - Wosk pszczołowy i karnauba - Masyż do pielęgnacji skóry - Nóżycze krawieckie z Polski - Perfumeria za wodowa - Szycery powlezione - Nastele bobu - Lampy karbowotowe i części - warty do gry - liniane i plastikowe - Pompy ręczne do polewania waz - BHC - DDT - Saletra ogrodowa - Sulfato de cobre - Foguetes - Świece woskowe - Latarnie elektryczne - 5 bateriami - Ostrzenie narzędzi i reperacje - Tabaki - 50 gatunków i do zazywania - Chmiel - Sepadła z Polski - Pompy wodne - elektryczne i ręczne - Zarówki - Fajki od Cr\$ 14,00 do Cr\$ 600,00 - Wagi handlowe do 100 gram - Cr\$ 100,00.

A LIBERTY FLORECKI

Kurytiba - Saldanha Marinho, 148

ODNAWIENIE AKROPOLU

Na 15 milionów dolarów oszacowano koszt odnowienia Akropolu. 10 milionów dostarczyć ma UNESCO, 5 milionów wyasnugnie rząd grecki.

UNESCO zebrała dotychczas 6 milionów dolarów, głównie z datków uczniowskich. Eksperti UNESCO zaaprobowali do władz ateńskich o dalsze ograniczenie znaleziskań środków w stolicy Grecji. Chodzi o wyeliminowanie olejków jako paliwa dla miejscowego przemysłu. Zakazano już stosowania tego oleju jako opału dla budynków mieszkalnych i biurowych, co spowodowałoby zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza o 40 procent.

RZECZY CIĘKAWY I PRAWDZIWE

GŁÓWNI PRODUCENCI SUROWCÓW STRATEGICZNYCH

W ostatnich trzech latach wydobyci nastąpił: aluminium - w Ameryce, Sowieciach i Japonii; antymonu - w Rep. Pld. Afryki, Boliwii i Chinach; boksytu - w Australii i Jamajce i Gwinei; chromu - w Rep. Pld. Afryki i Rodezji; cynku - w Kanadzie i Australii; diamentów - w Ameryce Pn., Sowieciach i Rep. Pld. Afryki; gazu ziemnego - w USA i Chile; magnezu - w Czechosłowacji, Pn. Korea i Sowieciach; manganu - w Pld. Afryki i Brazylii; moliibdenu - w Ameryce Pn., Kanadzie i Chile; oliwii - w Sowieciach i Australii; platyny - w Sowieciach, Pld. Afryce i Kanadzie; ropy naftowej - w Arabii Saudyjskiej, Ameryce Pn. i Iranie; niklu - w Kanadzie i Nowej Kaledonii; rudy żelaza - w Australii i USA; rtęci - w Sowieciach, Hiszpanii i Italii; slarku - w USA, Kanadzie i Polsce; srebra - w Sowieciach, Honduras i Meksyku; uranu - w USA, Kanadzie, Pld. Afryce; węgla kamiennego w USA i Polsce; wnyadu - w Pld. Af., USA; wolframu - w Chinach, Sowieciach i USA; cyny - w Malajji, Boliwii i Indonezji; fosfatów - w Ameryce Pn. i Maroko; złota - w Afryce Pld., Sowieciach i Kanadzie.

STAROZYTNY GROBOWIEC W NIEMCZECH ZACH.

W pobliżu Stuttgartu w NRF znaleziono celtycki grobowiec, liczący 2.500 lat. W grobowcu znajdował się powóz konny z brązu, brzoń, przedmioty kulturowe oraz codziennego użytku, złote ozdoby i biżuteria. Znajdowały się w nim również doskonale zachowane przedmioty. Grobowiec został zabezpieczony przed zdiekaniem przez budowniczych. Był umieszczony w zagłębieniu i przykryty na przemian warstwami drewna i odłamków skałnych. Po zbudowaniu drewna kamienne zasypały grobowiec, uniemożliwiając kradzież znajdujących się w nim skarbów. Jest to najlepiej zachowany grobowiec tego okresu w Europie.

KIESZONKOWA MASZYNA DO PISANIA

W angielskiej firmie "Endfield" skonstruowano kieszonkową maszynę do pisania, która jednak nie odciska tekstu na kartce ale zamyka go w swojej pamięci elektronicznej o pojemności 8 karetek zwycajanej maszyny. Aby odczytać zapisany tekst, należy nacisnąć jeden z klawiszy, zapalając niewielki ekran, gdzie pojawia się potrzebny fragment. Urządzenie to można w razie potrzeby podłączyć do elektrycznej maszyny do pisania (większość z nich ma uzupełniające wstęki), która przerosi tekst na zwycajne kartki w tempie 500 słów na minutę.

MUSTANGI ZAGROZONE

Stada dzikich mustangów, galopujące jeszcze po prealach na zachodzie USA skazane są na zagładę. Władze w Waszyngtonie opracowały program zmniejszenia pogłowia tych zwierząt, które wyrządzają duże szkody w hodowlach bydła, wydajające pastwiska na Dalekim Zachodzie. Jak się oblicza, około 70 tysięcy dzikich koni i dzikich osłów czyni spustoszenia na łąkach, a roczny przrost mustangów ocenia się na 10-25 procent.

Jedną z form zahamowania tego końskiego przrostu ma być łowienie mustangów i przekazywanie ich hodowcom na zachodzie. Nie rozwiązuje to problemu i fałszywy szukałaby bardziej radykalnych metod powstrzymania tei końskiej eksplozji demograficznej.

KOLOROWE METALE ZE ŚMIEŃNIKA

Władom powszechnie, że kolorowe metale nie poddają się działaniu magnezu, tym niemniej amerykański konstruktor, Ernst Schillemann, opatentował urządzenie, które za pomocą własnie magnezu selekcjonuje kolorowe metale z odpadków domowych.

Co roku wśród takich odpadków marnuje się w Stanach Zjednoczonych ok. 12 mln ton tych cennych surowców wtórnych w szczególności za aluminium z którego wykonywane są najprzeróżniejsze puszk i pojemniki. Jeśli by odzyskać tylko ten jeden metal, oszczędzono by 380 milionów dolarów rocznie.

Separator Schillemanna składa się z długiej pochylonej rampy, w którą wbudowano po bokach stałe magnesy. Potok odpadków przepuszczany jest przez wytworzone na rampie pole magnetyczne. Odpadki niemetalowe zjeżdżają w dół. Natomiast podczas ruchu taśma przez metale znajdujące się w polu magnetycznym przenikają i wady, prądy Foucaulta - I choć działają one w metalach kolorowych dość słabo, wystarcza to jednak, aby aluminium, miedz, cynk i ołów odłągłenle zostały od głównego potoku śmieci nico w bok i przechwycone do specjalnych kontenerów.

ZŁOTE DUKATY W CZECHOSŁOWACI

Bilec złotych dukatów ma w Czechosłowacji długoletnią tradycję, wywodzącą się jeszcze od 1325 r. Za kilka dni w sprzedaży ukażą się nowe czechosłowackie złote dukaty, wybite z okazji 600-lecia śmierci Karola IV, króla czeskiego i rzymskiego cesarza.

Dotychczas z okazji ważnych rocznic państwowych wydawano srebrne monety różnej wartości, które zyskiwały wielkie uznanie u kolekcjonerów zarówno w kraju, jak i za granicą. Obecnie kolekcja ta z okazji doniosłej rocznicy śmierci króla czeskiego, który w czasie swego panowania położył ogromne zasługi dla rozwoju państwa czeskiego, rozwoju nauki i budowy Pragi, wzbogacona zostanie o złote dukaty czterech wartości. Ich wielkość i waga nawiązują do historycznych staroczeskich dukatów.

ENTRE AMIGOS

UMA REVISTA FEITA COM UM CARINHO ESPECIAL E DESTINADA AO JOVEM E A FAMILIA.

ASSINE, LEIA, VIVA E SEJA FELIZ!

Assinatura para 1979 apenas Cr\$ 120,00

Av. Jaime Reis, 531 - Cx. Postal 155 - Fone: 23-0561 Curitiba - Paraná

NÚMERO AVULSO - LIVRARIA SÃO PAULO Curitiba - Rua Dr. Murici, 640

AUTO MECÂNICA LONDRINA

DE GETULIO THADEO OSTROWSKI

MECÂNICA DE AUTOMÓVEIS EM GERAL. PINTURA E LATARIA.

Rua João Negrão, 1.820 - Fone: 23-4844 Curitiba - Paraná FALA-SE EM POLONES

Wiadomości Sportowe

◆ Największymi rywalami w lidze włoskiej są Flamengo i Vasco, w lidze polistalskiej - Corinthians i Santos, w gauszowskiej - Internacional i Gremio, w Minas Gerais - Cruzeiro i Atlético, w paraniekiej - Coritiba - Atlético. Decydujące mecze między tymi drużynami zalecają się do największej sensacji całego tygodnia.

◆ Zawody o Puchar Gimnastyczny odbywają się w São Paulo. Bierze w nich udział 37 zawodników reprezentujących 11 państw. Gimnastyka jako gałąź sportowa dopiero w ostatnich latach zdobyła sobie w Brazylii wielu zwolenników.

◆ Piłkarze Wisły z Krakowa zakwalifikowali się do ćwierćfinałów Pucharu Europy. W rewanżowym meczu II rundy mistrz Polski zremisował w Krakowie ze Zbrojovką z czeskiego Brna w stosunku 1:1.

◆ Wyniki polskiej ekstraklasy: Ruch - Stal 1:1, Legia - Widzew 2:0, Arka - Odra 0:1, Szombierki - Pogoń 4:1, Lech - Śląsk 1:0, Zagłębie - Wisła 1:0, Katowice GKS - ŁKS Łódź 1:0, Polonia - Gwardia 1:0.

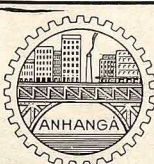
◆ Tradycyjny plebiscyt redakcji "Sportu" na najlepszego piłkarza jestsi zakończył się zwycięstwem piłkarza warszawskiej Legii - Lesława Cmiliewicza, który wyprzedził Tadeusza Malinowca z chorowskiego Ruchu o 7 punktów.

EMPRESA LAPEANA LTDA.

TRANSPORTES COLETIVOS

AGÊNCIAS - Guaratuba - São Mateus do Sul - Lapa AGENCIA - SEDE - Estação Rod-ferroviária, Box 49 e 50 - Fone: 22-0894 ESCRITÓRIO - Avenida Silva Jardim, 465 - Fone: 24-5574 ENCOMENDAS - Avenida 7 de Setembro, 2.143 - Fone: 23-0201 - Agência Estar

MÓVI SIĘ PO POLSKU OFICINAS: Av. Silva Jardim, 465 - Fone: 22-8004 CURITIBA - PARANÁ



SOCIEDADE TÉCNICA DE ENGENHARIA Anhangá, Ltda.

Resp. Técnico: Eng. Civil JULIUS ALBERTO JANKOSZ

Alameda D.ª Júlia da Costa, 387/395 Fone: (0412) 23-6641

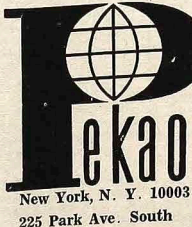
MÓVI SIĘ PO POLSKU! CURITIBA - PARANÁ

WSZYSTKIM KLIENTOM I DEALEROM

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA ZDROWYCH I WESOŁYCH ŚWIAT ORAZ POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU

SKŁADA

PEKAO TRADING CORPORATION



New York, N. Y. 10003 225 Park Ave. South











# PROFESOR WILCZUR

71) Pierwszy odezwał się brodaty osiłek Iwan Bałun, staroobrzędowiec z Nieskupy, nie tylko dobry rolnik, ale i stolarz ceniony w całej okolicy. Ten w imieniu własnym jak i swoich braci przyrzekł wykonać wszystkie roboty stolarskie, czego zresztą po nim ogólnie się spodziewano. Następnie pan Józef Pietrunis ze wsi Bierwinty obiecał w imieniu swojej gromady (jako że piastował godność sołtysa) gonki i robotę przy pokryciu dachu. Ludzie z Winkny najlepiej w ciesielstwie obeznani, zadeklarowali, że zrab postawią. I tak jedne po drugich spływały się zgłoszenia, a Prokop Meinik detalicznie wszystko spisywał na wielkim arkuszu papieru. Gdy już wszystko było wyszczególnione, obecni jeden po drugim składali pod spodem swoje podpis. Niewiele ich było. Na kilkudziesięciu zebranych, zaledwie kilku naliczyć można było piśmiennych. Reszta zamiast nazwisk stawiała po trzy krzyżki. Nic to jednak nie umniejszyło ważności zobowiązania. Raz, że po długim namyśle zostało uczynione, a dwa, że z dobrej woli.

Teraz dopiero wszyscy humem udali się pod przybudówkę, a Prokop wszedł do środka. Chociaż to była niedziela, zastał Wilczurą przy pracy, zajętego warzeniem jakichś ziół.

— Cóż tam, Prokop? — podniósł głowę Wilczur. — Zdaje się, że masz wielu gości?

— Nie goście — zaprzeczył ruchem głowy młynarz. — W sprawie zajęchali i już więcej do ciebie, jak do mnie.

— Do mnie? — zdziwił się Wilczur.

— A tak. Ciekaw byś dokąd jedźdę i po co, to teraz wyjdź przed chatę i się dowiesz. Już tam czekają wszyscy.

Wilczur zainteresowany pojęcia nie miał o co chodzi:

— Co tam knujecie? — zapytał nieufnie.

— Ano chodź, to i będziesz wiedział.

Zebrani wieśniacy przyjęli Wilczurą niskimi ukłonami. Najwymowniejszy zaś z nich wszystkich, Szuba, wystąpił naprzód i powiedział:

Ot, przyszedł, panie profeszore, podziękować panu za to, żeś do nas wrócił. Ale że dziękowanie dziękowaniem, to wiadomo. Najlepsze słowa po wierzcie się rozejdą i nic z nich nie zostanie. Tak ot, my urzadzili, żeby nasza wdzięczność nie tylko w słowach była. Pieniądzy ty od nas, panie profeszore, za leczenie brać nie chcemy, a jeszcze i lekarstwa darmo rozdajesz. A słyszeł mi od Prokopa, że zamierzaliś w naszych stronach wybudować lecznicę, ale że tobie wszystkie pieniądze rozeszły się na te lekarstwa. Tak ot Prokop przyjechał do mnie i mówi, żeby my tu sami dla wspólnej wygody i dla naszego, wiadomo, pożytku wspólnymi siłami poddawali lecznicę. Radzieliśmy, radzili i ot z narady tej co wyszło...

Tu Szuba rozwinął arkusz papieru, nałożył okulary i jękając się zaczął czytać co kto przyrzekł i ofiarował. Następnie papier z szacunkiem złożył i podał profesorowi, mówiąc:

— Niewielka to rzecz, ale myślimy, że i tobie będzie miło, a i zaszczyt to dla naszej okolicy nie mały, bo i w samym miasteczku lecznicy nie ma. Przyjźnijcie się każdy czynnym może. Bogatsi pieniądźmi czy materiałem, biedniejsi pracą, czyli też zwózką. Przyjmij to od nas, panie profeszore, bo z serca dajemy co kto może. Niewielka to będzie chatka, ale żyj w niej i lecz nas długie lata. (c. d. n.)

## Paczki DO POLSKI

**ZLECENIE do WYBORU PIENIĄDZE ALBO PACZKI WOLNE OD CŁA**

"AHAT" DESPACHOS E REPRESENTAÇÕES LTDA.

Praca João Mendes, 42, 10.º andar — Conjunto 109  
Telefones: 36-3865 — 34-2349  
CEP: 01000 — SÃO PAULO  
Caixa Postal, 3950

## H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JÓIAS  
RELÓGIOS  
ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Joalheria

**a PÉROLA**

Rua 15 — 430  
TELEFONES: 23-4475 e 22-5116

# - Polonia Zagraniczna -

WĘGRY:

**WĘGERSKI KUZYŃ BL. MAKSYMILIANA KOLBE**

Jak podaje agencja krajowa na Węgrzech rośnie liczba znawców i propagatorów literatury polskiej.

Są wśród nich węgierscy polonisci, ale też i wielu wybitnych pisarzy, którzy doskonale opanowali polski język, zasfascynowani literaturą i kulturą polską. Należą do nich: wybitny dziennikarz, poeta i tłumacz László Balássy i jego syn Péter Pál Balássy.

Ostatnio László Balássy odkrył żyjącego na Węgrzech kuzyna o. Maksymiliana Kolbego — o. Eugeniusza Kolbego (Kolbaya), który żył w Domu Księżym w Szekesfehervar. Dodac trzeba, że o. Eugeniusz Kolbe jest świadomym swojego pokrewieństwa z wielkim świętym Polakiem.

Péter Pál Balássy przełożył na język węgierski "Skapka Bozego" Jana Dobraczyńskiego, a ostatnio pracuje nad przekładem "Trucieli" tegoż autora. Interesuje się również życiem kulturalnym Polaków.

USA:

## POLSKO-AMERYKAŃSKI DZIEŃ W DEPARTAMENIE STANU

W dniu 5 października, odbyła się w Departamencie Stanu w Waszyngtonie konferencja, której nadano nazwę Polsko-Amerykańskiego Dnia (Polish American Day). Wziął w niej udział przedstawicielstwo około 50 organizacji i instytucji polsko-amerykańskich oraz 35 dzienników, czasopism i programów radiowych i telewizyjnych oraz wyżsi urzędnicy Departamentu Stanu, International Communication Agency, Departamentu Przemysłu i Handlu (Department of Agency, merce), Banku Eksportu i Importu i szeregu innych agencji rządowych. Zacznie udział wzięło ponad 200 osób. Konferencję zorganizował Departament Stanu przy współpracy Kongresu Polonii Amerykańskiej, z prez. A. A. Mazewskim na czele.

Konferencję otworzył podsekretarz stanu Warren Christoffer. Oświadczył, że zwolnienie konferencji tego rodzaju stanowi w Warszawie, John Gronowski — prezes Polskiego Instytutu Naukowego i Richard T. Davies.

Konferencja pozwoliła na poważną wymianę opinii na temat co rząd amerykański może w obecnym, określonym okresie uczynić dla spraw polskich.

Przemówili również do zebranych dwaj byli ambasadorowie w Warszawie, John Gronowski — prezes Polskiego Instytutu Naukowego i Richard T. Davies.

Konferencja pozwoliła na poważną wymianę opinii na temat co rząd amerykański może w obecnym, określonym okresie uczynić dla spraw polskich.

**Casas Ling**  
**MODAS FEMININA**  
A PRIMEIRA EM LANÇAMENTOS.  
PRACA ZACARIAS, 70  
— CURITIBA —

Adubos — B.H.C. — D.D.T. — Ferramenta agrícola — Trenas desde 2 a 30 metros — Churrasqueiras — Gaitas de boca — de concerto — Cordoamentos — zupum — Sementes de cebola 1978 — Vika — Cera carnauba e amarela — Artigos de borracha — Bombas manuais para regar plantas — Meia gilette — Tornos variados — Cutelaria de importação — Cachimbo nacionais e de importação — Baralhos de linho e plásticos — Cutelaria para açougue — Artigos para barbeiros — Colas — secagem em 10 minutos — Aquecedores a gás e elétricos — Culas e bombas para churrasco regina — Artigos para barbeiros — Soldadores a gás — manuais e elétricos — Afiliação — Consertos — Peças para fogões — Espingardas de pressão — chumbinhos — Fumos — goyano, tiets, mineral, poroso etc. — Pregos — Artigos para pesca Maquínas para corte de grama — Eletricidade — Mixex — Formicidas — Artigos de couro — Tico-tico para madeira e metal.

**A LIBERTY**  
Saldanha Marinho, 148 — Fone: 34-3741  
80.000 Curitiba — Paraná

## SUKCES INŻYNIERA

Prezydent międzynarodowej korporacji "International Systems Ltd." — czolowiec przemocy radiotelefonów samochodowych — mianował Józefa A. Sebastiany swoim zastępcą do spraw rynku i sprzedaży. Józef Sebastian jest kanadyjskim inżynierem polskiego pochodzenia. Przez wiele lat sprawował wysokie funkcje w Northern Telecom i Canadian Pacific Telecommunications. Jego obecna firma prowadzi współpracę z Kanadą, USA i około 35 państwami świata.

## POLAK ODKRYWA OSIEDLA PRZEDKOLUMBIJSKIE

Na wiosnę tego roku dokonano w kilku rejonach Peru interesujących odkryć archeologicznych. Są one dziełem naszego rodaka, prof. dr Andrzeja Żakiego, wieloletniego kierownika prac wykopaliskowych na Wawelu, inicjatora nowego kierunku badań zwanego archeologią górską.

Uczony polski natrafił w toku swoich wykopanych poszukiwań terenowych z polskimi wykopkami na relikty kultury Pol. Uniwersytetu na Obczyźnie przeprowadzonych na wysokościach położonych od 3 do 5 tysięcy metrów nad poziomem morza, na ślady intensywnego osadnictwa z paru okresów do przedkolumbijskiej. Pod dzisiejszą wioską Santa Cruz, u stóp najwyższego pasma górskiego Peru Cordillera Blanca, rozpoznano na ogromny zespół osadniczy złożony z 7 ośmiu i 11 wiekłej nekropolii. Osiedla leżały wyłącznie na szczytach wzniesień i składały się z domów kamiennych, uliczek, placów itp., otoczonych pierścieniami murów.

W głównym mauzoleum kamiennym o dwu kondygnacjach i wielu komorach z kośćmi ludzkimi, odkrył prof. Żaki 8 detail architektonicznych, wyobrażających gwiazdę zwierzecę (puma). Pochodzą one z drugiej połowy pierwszego milenium i należą do najokazalszych zabytków plastyki kamiennej tego typu w Peru. Rekonstruacja budozawcy w sąsiedztwie wspomnianego zespołu osadniczego oraz w głównym groblecie Cordillera Negra przyniosła odkrycie podobnych relikwiotów. Potwierdzają one tezę naszego badacza o "specyficznym dawnego osadnictwa andyjskiego", wysuniętą przed kilkoma laty na podstawie prac w Sierra Norte.

profesor Żaki odkrył tam ponad 20 stanowisk o zblizowanym charakterze, w tym także dawne osiedle obronne na szczycie Cerro Pelon (około 720-90 metrów nad poziomem morza), które było obiektem kilku kamień z wyrobzonej w różnorodnych stylizacji, co zaliczono w Peru do rzędu nieprzejętych zdobyczy naukowych.

**U ŻŁOBKA**

W szopie, za miastem poruczonej, w ciemnościach nocy, zabudzonej — gdzieś na rozstaju ziemskich dróg — schronienie znalazł Bóg!...

W żłobie, na śianie położone... płacze Dzieciątka rozalone! A nad Nim smutna i zamutolona, Matka Najświeższa pochylona, bezradnie patrzy — na te łzy!

Czyżby to ciężar naszych łez, sprawił, że nie śpi Bóg Syn, i że matka ta Dziewica, od dzisiaj — cierpieć już zaczyna?...

Może go trwożąc, spać nie dają, odłożył walkę — co nie ustają? Wciąż przesiada — w jakiejś świątla stronie, ziemię ogarnia wojny płomieni, a zawiść, zbiera krwawe żniwo!

Lecz któż tę ludzkość nieszczęśliwą, potrafi dzisiaj uspokoić, datego... że się Dzieciak boi wybuchów bomb i szezęku broni!

Wszak rok, za rokiem, ciągle goni, walka znaczyony — jak stylgatem! Brat, wciąż podstępnie walczy z bratem, bo kainowe rządzą syny, a herodowe, nieczne czyny, chciałby — zniszczyć dzieło Boże!

Jakże Dzieciątka usnąć może, gdy szeptły budzą je złowieszce tychy, którzy wciąż nie wierzą jeszcze, że przyszedł — by zwyciężyć świat!...

Teraz, by pewnie usnął rad i tak całonocnie by nie kwilił, gdyby Mu ciszy nie maćcił!

Czy próbowałaś już Panienko, usnąć Syneczka Twój piosenka, albo wygodniej Go ułożyć?

Może by pospał — choć do zorty, na miękkę... jeszcze czas!...

F. Bartoszewski

**H. KAMINSKI & CIA. LTDA.**

JÓIAS  
RELÓGIOS  
ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Joalheria

**a PÉROLA**

Rua 15 — 430  
TELEFONES: 23-4475 e 22-5116

CURITIBA — PARANA

**Casa Vermelha**

Artykuły Żelazne, Naczynia Kuchenne, Druty, Sprzęty Aluminiowe, Łańcuchy, Narzędzia, Maszyny do Przemysłu i Rolnicze, Materiały Elektryczne i Sanitarne, Śruby, Pły, Siatki Druciane, Oleje, Farby i Pokosty, Nawozy, Środki owadobójcze. Nasiona ogrodowe.

**Eurico Fonseca Ferragens Ltda.**

FAŁOŻONA W ROKU 1916  
IMPORTERZY

LARGO CORONEL ENEAS, 143 — Caixa Postal 56 — Telefones: 23-3366 — 23-4208  
Adres Telegraficzny "VERMELHA" — (Próximo da Igreja da Ordem)  
C.G.C. 764908838/0001-72 — Inscr. 1010876/G

CURITIBA — PARANA



## KĄCIK RODZINNY:

## Świat mego dzieciństwa

("DZISIAJ W BETLEJEM")

Śnieg chrupie pod nogami. Dzwony biją. Noc sąsna gwiazdami czy jakimś dziwnym czarem?  
Idziemy wraz z całym tłumem do świętej Anny.  
Jaka cisza w tym dzwoniącym dzwonami powietrzu.  
Zielony dach kościoła widoczny z daleka w blasku oświetlenia.

To "święta Anna" Śniegiem przpruszona jak wata,  
zawsze tak samą wysmuka i pełną urroku.  
Bucho ciepłem z nabitej nawy.

Ale i tak nowi przybysze miejsce znajdują bo każdy  
zyczliwie się ususza w tym zwartym tłumie.  
— "Dzieci, stojcie przy mnie!" szepece matusia. "Bóg się  
rodzi, moc truchleje!"

Rodzi się w sercach, jak może nigdzie na świecie.  
Jest tu z nami w tym wielkim kościele taki prawdziwy i  
oczywisty, taki wielki i taki małyki zarazem w swym nie-  
mówieństwie, drzącym z zimna, rękami otulony w swym nie-  
"położony w żłobie" a taki wspaniałomy i ukochny.  
Grzmi wielkim śpiewem koleđa.

Tu nie ma "artystycznego chóru".  
Tu cały kościół ile sił wypływie swą wiarę i uwielbienie.  
Przez otwarte biel i złoto. Seki świece miłoga, pachną  
kwiata. (Tęto głosił pod niebiosa chwiałe "Słowa co mieszka-  
ją między nami".)

Jak tu nie płakać stódkimi łzami miłości?  
W domu choinka spowita "anielskimi włosami", pachnąca  
świecierem, jabłkami i różnobarwnymi świeczkami.  
Kreca się kolorowe kule, przyskają "gwiazdy" zapalone  
przez tatusia, panoszą się pozłacane orzechy.

Pod choinką w różowa błękitne zawinięte ciary o Aniołku.  
Dla mnie książki i miniatury naczynia kuchenne, dla  
Jerzka czako i jakies inne zapomniane już przez mnie za-  
bawki — bo cóż mnie tam obchodził armaty, żołnierze i tego  
rodzaju przedmioty?

Ja mam mych krasnoludów i sirotek Marysę i nie mi  
więcej do szczęścia nie brakuje.

Tętno usnęło w tętno nadmiaru szczęścia.  
Ale spać trzeba bo jutro rano idziemy całą rodziną do  
Zmartwychwstanców gdzie kapian przy otwartu dchu z Bogem  
rozmałwia po łacinie, gdzie kładziono snuje się wonną  
smugą i dźwięczą od czasu do czasu dzwoneczki.

Wszystcy klekają ksiądz mówi coś do nas rozkładając  
rece — jest tak jakos dobrze w tej pachnącej ciemności, a modli-  
wa białym szpitem płynie, spokojna a wklidna ponad po-  
chylonymi głowami.

Któż to powieścić się osmiśle, że osmielone serce nie  
czuje zachwytu i czaru?

Czymże jest wobec tego stół załadowany przysmakami,  
gdzie panoszą się obryzmie babyi wczoraj przez Kasle na  
poduszki kładzione żeby nie opadały, makowce, przekład-  
dane, mazurki i cała ta ogromna chmara przerożnych słod-  
czy?

W wypowiedzianym na ostatni guzik domu aż pachnie  
świećkami!

I znowu śpiewamy koleđy; Jerzyk sepieni śmiesznie ale  
śpiewa razem.

Porozkładano na dywanie swoje wojsko, uszy ma czerwone  
z przejecha, bo tyle tego!

Ja pliche w molch garnuszkach i na talerzyki nakładam  
jakies improwizowane potrawy.

Bawimy się świetnie, a w wieczór znowu tatusi świeczki na  
choince zapala i jest tak miło w zaciemnym domu!

Słychać przez zamknięte okna dzwonek przejeżdżających  
sanek.

— Dziś będzie ostrzy mróz — mówi tatusi.  
W plecach napalone, nie mam mróz nie zrobi!

Kasie, węgla doki, kawałki — tatusi.  
— Ctery katy a pięć piaty — sepieni nagle Jerzyk.

— Szusnie — potierając tatusi.  
Ogień buszuje. Ciepło bucha.

Za oknem biała zadymka.  
A tu w ciepłutkich łóżeczkach kończy się ten najplek-  
niejszy w roku dzień: Boże Narodzenie.

Zofia Ziemiańska

TRADYCYJNE SPOTKANIE POLONI W POŁNOCNEJ  
PARANIE odbędzie się w Sabaudii dnia 7 stycznia od godz.  
9.30 popołazny. Na spotkanie złoży się część religijna i to-  
warzyska. Za Komitet organizacyjny — Stefan Pochwatka i  
Ks. Tadeusz Wróbel.  
P. S. — Szczegółowy program wysłamy w zaproszeniach.

## Kuchnia Polska

MAKOWNIK

Składniki: 600 g maki, 150 g tłuszczu (margarynu lub  
masła), 300 g cukru, 6 jaj, 2 kostki drożdży, 1/4 mleka,  
100 g rodzynków, 150 g miodu, kilka drobno posiekanych  
orzechów włoskich, skórka z cytryny, paczka cukru wa-  
niliowego, 350 g maku.

Sposób wykonania: rozrobić ciasto z maki, drożdży  
wymieszanych z 1/8 l letniego mleka, 1/2 miodu i ci-  
tuszcu, przy końcu wyrabiania dodać skórkę cy-  
tryny. Pozostawić w ciepłym miejscu, by wyrosło. W tym  
czasie przygotować mak. Zalać go 1/8 wrzącego mleka,  
wymieszać z miodem, orzechami, rodzynkami. W misce  
utrzeć całe jajko i jedno żółtko z pozostałym cukrem i ci-  
tużem wymieszać wszystkie składniki. Ciasto wyłożyć na  
posypaną maką deskę, rozwałkować na grubość palca w  
prostokąt i posmarować równomiernie masą makową.  
Zwijając następnie w rulon smarując ciasto po każdorozo-  
wym zawinięciu białkiem. Włożyć do formy wysmatowa-  
nej tłuszczem i piec około 40 minut na średnim ogniu.  
Po przestygnięciu polukrować białym lukrem.

## Uśmiechnij się...

- Dlaczego dajesz takie duże kroki? — pyta Jaś kolegę.
- Mam nowe buty i mama kazała mi je oszczędzać.
- Jak mama poznała, że się nie myślisz?
- Zapomniałem zamoczyć mydło.
- Już się chyba więcej nie zobaczymy — mówi dozorca  
do uwolnionego więźnia — recydywiście.
- Czy pan dozorca pragnie zmienić posiadę?
- Za co zostalście skazany? — pytają więźniowie nowego  
przybysza.
- Za wróżbę. W wigilie św. Andrzeja zamiast wosku  
lałem otów i wylały mi się same półdolarówki.

## - Kącik Młodzieżowy -

DZIAŁ ZESPOŁU IMIENIA

MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Dzień dobry, droga Młodzieży!

POJÓDZMY WSPASY DO STAJENKI...

Śpiew Aniołów, głos Pastery, głos Boże Narodzenie!  
Spiesz się i uczeni uczucie Boga w Dziecinie.  
Jak spragniony nad wodą, każdy pochyla się nad źróbkiem.  
Pastere proci, radości, wesele jak dzieci, nisko się kłaniają,  
Królowie uczeni, strudzeni bo dłuższą jak ich droga,  
Z pokorą zginają kolana i dary bogate składają,  
Prosząc by Małe to Dziecię o niezmierniej Mądrości,  
Pobogłostawio uszytkie narody,

I równość nastala jak tam to Stajence;  
Gdzie uczeni Królowie stanęli  
Obok prostych, tak bardzo prostych Pastery  
Którzy w zachycie i uwielbieniu Boga Dziecinę  
Aby cud tej nocy Betlejemskiej zajął całą światem całym,  
Przez ciebie rozprasz, umysł rozjaśnij,  
A każdy zagubiony na tym szerokim świecie wygrodnic,  
Odnalazł prawdziwą drogę, zrozumiał mądrość żłobka.

Patrz na świętą Rodzinę,  
Przeżył Panienkę w zachycie i uwielbieniu,  
Jasniejąc światłem bez cienia w tej lichej, ubogiej Stajence,  
I Jesteś świętego, cieleśi praconiwole,  
Przez Boga na opiekuna świętej Dziecinie przeznaczonęgo.

Jedną była myśl i prosba uczonych i prostaków;  
Których braćmi czyniła wiara i pokora,  
Jedno było ich zyczenie — by to Dziecię cudowne  
Zamieszkało między nimi a jeszcze lepiej w ich sercach,  
By każda rodzina zrozumiała, że biogłostawione cztery ściany,  
Za którą Bóg może, nie bogate patace bez Boga,  
A chor Aniołów głoszący i chwały na wysokość

A na ziemi pokój ludzom dobrej woli,  
Nie stał się pustym dźwiękiem, melodią bez echa.  
I tak uczuciu Najświętszą Rodzinę  
Wzomocni światłem Boskiej mądrości  
Królowie i Pastere uwrócił w swe strony by głosił słowa miłości.

Każde będzie nasza reakcja na dzień dzwoniowy  
Głoszących Boże Narodzenie?  
Widzę nadzieję do blaskiem gwiazdy jak Królowie,  
Uwierzyliśmy w głos Aniołów jak Pastere?  
Czy... czy uważać będziemy — jak znaczna ilość mędrców —  
Ze szepka to już była... że to już przestarzała historia;  
Przekonani w swoje mądroskie będzienki  
Że, wiara bardzo mało, albo w ogóle nie nam dać nie może,  
Szkoda tracić czasu na uczenie nocy cudownej  
I innych rodzinnych świątecznych tradycji.  
Lepiej czas wykorzystywać do ostatniej minuty

Na różne — kursa — które nam horizonz odstawiają,  
Bo musimy przecież po — ludzi — zrozumieć  
Dziącego Jezusa Chrystusa, Syna Boga Przedwiecznego  
Narodził się z Panny Przemysłej,  
W lichej stajence Betlejemskiej?

I dlaczego właśnie w Stajence a nie pod gołym niebem?  
Słuchaj Stajenki są niskie, wypadła się schylić, skłonić głowę,  
Upokorzyć się, a świat dążyć nie uznaje ulęgiłości.  
I badać będą — medrukowie — i szukać tłumaczenia,  
Dziącego nie w bogatej kolebce, tylko w żłobku na sianie?  
Dziącego nie tylko Królowie, po co zwołyki Pastere?  
Nie wiedzą — medrukowie — że czym głębiej "kopad" będą,  
Boskość zausze głębsza będzie.

Nie bądzmy badaciami jak Heród,  
Który szukał i badał, ale Jezusa nie znalazł;  
Bądzmy ludźmi dobrej woli,  
Bądzmy żyć i religię ale przez teleskop wiary,  
A łączność Medrów i Pastery żyć żłobku,  
Niechaj wszystkim świadczy że braćmi jesteśmy,  
Więc podajmy sobie donie — ale tak naprawdę jak brat bratu  
I bądzmy razem do Jezusa i Panienki,  
Zegnijmy kolana pokornie u progu ubogiej lecz św. Stajenki.

Janina M. Urban

Kochani!

Święta Bożego Narodzenia to radosne zbratanie serc ludz-  
kich bez względu na to czy głowę kryje korona, czy też ka-  
pelusz pasterski.

"Bóg się rodzi, moc truchleje!" Jedynie Stajenka Bete-  
lejemka jest zdolna wskazać światu wyjście z ciemności dz-  
siejszego zwiąpień i pustki. Dlatego czar przedwielkiej Mi-  
łości ogarni nas gdy lamyśmy się Opatkiem, bo gestem tym  
iamieny wszystkie gniewy i niechęci.

Podczas wieczery w Cudowną Noc Wigilijną — łącząc się  
duchowo z wszystkim Czytelnikami kochanej gazety "Lud"  
i Sympatycznymi naszego "Kącika". Łamię się Opatkiem, ży-  
cząc pogody duchowej którą dać nam może tylko wiara  
szczerza i głęboka miłość braterska.

Na zakończenie podajmy sobie donie i wesoło Dzieci-  
teczku zaśpiewajmy "Wiwat Pan Jezus! Wiwat Maryja!  
Wiwat Józef i nasza cała kompania!"

Janina M. Urban



— ADUBOS LÍQUIDOS ENVY  
— ADUBOS COMPOSTOS  
— ADUBOS SIMPLES  
— PULVERIZADORES  
— FUNGICIDAS  
— INSETICIDAS  
— HERBICIDAS

MAIOR  
ESTOQUE E MELHOR  
PREÇO DA PRAÇA  
ATACADO E VAREJO

ADUBOS BOUTIN LTDA.

Avenida 7 de Setembro, 2064 — Fone: 24-1296  
Caixa Postal, 1130 — Teleg.: "PROAGRO"  
80000 — CURITIBA — PARANÁ

## INDICADOR PROFISSIONAL

## Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER

MÉDICO

Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos —  
Cursos de Especialización na New York Polyclinic Medical  
and Hospital —  
Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 — Fone: 24-8494 — 14.º andar — conjunto 1411 — Edifício Barão  
do Rio Branco  
Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 62-1703  
CURITIBA — PARANÁ

## Dentysty:

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIAK

CIRURGIJA-DENTISTA

Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL

HORÁRIO: Das 15:00 às 19:00 horas

MÓW SIĘ PO POLSKU

— FACIL ESTACIONAMENTO —

## Szpitale:

DOENÇAS DAS MAMAS — (Senografia — Termografia)  
PREVENÇÃO DO CANCER GINECOLÓGICO  
DR. CLAUDIO FACIORNIK  
EXAMES COM HORA MARCADA — Fone: 32-3232  
CASA DE SAÚDE FACIORNIK  
PARATOS, OPERAÇÕES  
Curitiba — Rua Lourenço Pinto, 83 — Paraná

## Advokaci:

DR LEOPOLDO

ANTONIO SOKOLOWSKI

Sprawy cywilne, kryminalne,

inventariz. itd.

Pca. Pres. Getúlio Vargas, 68

Tel.: 82-0868 — São José

dos Pinhais — PARANÁ

DR EDWARD ŻELAK

Załatwia sprawy cywilne,

handlowe, kryminalne, ro-

botnicze i naturalizacje.

Przeprawa inwentariz.

Rua Emiliano Perneti n.º 10

— 4 piętro — Conj. 401 (Esq.

Pca Zacarias), Edif. Quinco

Fone: 22-0278 — CURITIBA

FELIKS GOLAS

CONTADOR

Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, dil-  
tratos; declarações do imposto de renda.  
Serviços de contabilidade em geral

Rua Cândido Lopes, 205 — 5.º andar — conjunto 54

CURITIBA — Fone: 24-5813 — Paraná

Bisulfato de carbono — Cupnicidas — Galolas — Perfu-  
maria — Palhas para cigarros — Cesarol — Chuveiro ma-  
nual — Lâmpadas a gás e a querosene — Lanternas —  
Pilhas etc. — Máquinas de calcular — Rádios — Desper-  
tadores — Ferros elétricos e a gás para passar roupa —  
Escovas de aço rotativas — Bombas para pó e líquidos —  
Papel carbono — Grossos — Limas de importação — Lápis-  
cópia — Metros — max — Fumos 40 qualidades — Artigos  
para seleiros — Artigos para pescaria — Bombas para  
chimarrão — Alpaca — Prata dorada etc. Cortadores de  
cachos — apanha frutas — Formões profissionais — 20  
qualidades — Tamancos — Fogareiros a gás e a querose-  
ne — Rolos para pintura — Assobios para pássaros — Pre-  
gos — Vidros para conservas — Isqueiros até Cr\$ 3.800,00  
— Maglicil — Caixa para fermenta — Rapé — Olho  
mágico — Artigos para pescaria — Tinta quink — Escos-  
vas para enceradeiras — Peças para fogões — Aflação —  
Consertos.

## A LIBERTY

Saldanha Maranhão, 148 — Fone: 34-3741

80.000 Curitiba — Paraná

## O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS



TEM DE TUDO PARA SEU CARRO

## VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS

MATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 — 22-7347  
FILIAL 1: R. Cons. Laurindo, 961 — Fones: 24-5374  
FILIAL 2: R. João Negrão, 1748 — 23-4091

## Lavadoras de roupa Mueller, Real ou Wanke

(aquelas de madeira)  
"As únicas que limpam roupa suja"



NÃO APODRECEM  
NÃO ENFERRUJAM  
NÃO ENGUÍÇAM

PREÇOS ESPECIAIS

GERHARD PETERS Com. e Repr.

Rua Dez. Westphalen, 391 — Centro  
Caixa Postal, 906 — Fone: 23-4638  
Curitiba — 80.000 — PARANÁ



# Uma parábola de NATAL

Um anjo apareceu entre os animais.

— Há uma pobre criança que nasceu numa gruta. Está com tanto frio. Quem quer ir aquecê-la?

— Eu sou o rei dos animais, falou o leão, tenho tanta coisa a fazer e não vou perder meu tempo com uma criança pobre.

— Eu sou de linhagem nobre, observou o cavalo, e nunca vou me rebaixar e entrar numa gruta.

— Tenho pelos muito lindos, disse a raposa, olhando-se com vaidade e não quero estragá-los na sujeira de uma gruta.

— Deus me livre! Tenho penas muito delicadas...

E um a um, todos os animais foram desculpendo-se com os mais diversos pretextos. O anjo ficou preocupado e perplexo. Mas um outro personagem entrou em ação e falou:

— Então vou eu, prontificou-se o boi, que havia trabalhado o dia todo. Estou acostumado ao cansaço.

Então o anjo indicou-lhe o caminho do presépio. Uma grande estrela marcava o local da gruta. Dentro da gruta, o boi encontrou o burro pertencente a São José.

— Como vamos aquecer esta criança, perguntaram-se preocupados o boi e o burro.

Não tinham longas crinas, não tinham pelos quentes, não tinham penas fofinhas...

— Aquecê-lo-emos com o nosso sopro! disseram então, aproximando-se da manjedoura onde estava o Menino, Maria, sua mãe e José.

E o Menino Jesus ergueu a mãozinha e acariciou o focinho dos dois piedosos animais.



## - RESUMIDAS -

### ★ PEÇA TEATRAL DO PAPA VAI AO AR

A rede de emissora de rádio estatal da Itália informou que transmitirá uma peça teatral escrita pelo Papa João Paulo II. A peça, "A Loja do Ouveiros", que o então bispo Karol Wojtyla escreveu a 29 anos atrás, sob o pseudônimo de André Paviotti, entrará em cartaz no início do próximo ano. A obra do papa aborda o romance e a profetia de dois casais e sua história e é uma reflexão sobre o sacramento do Matrimônio.

### ★ "NOVA ARMA" CONTRA PRESSÃO ALTA

Os pesquisadores científicos norte-americanos conseguiram isolar uma substância química do rim humano, em um importante avanço que promete a conquista de uma nova arma para atacar o problema dos que sofrem de pressão alta, que só nos Estados Unidos ameaça 34 milhões de pessoas. As equipes médicas de duas universidades de Dallas anunciaram que conseguiram extrair e purificar um hormônio humano denominado renina, que é produzido pelo rim em quantidades mínimas, mas que desempenha um papel crucial em muitos casos de hipertensão.

### ★ PREVIDÊNCIA SOCIAL PARA RELIGIOSOS

Já foi encaminhado no início de dezembro, ao presidente da República um anteprojeto tornando obrigatória a filiação de ministros religiosos e membros de congregações ou ordens religiosos a previdência Social.

### ★ POPULAÇÃO MUNDIAL NO ANO 2.000

A população mundial se elevará a seis ou sete bilhões de pessoas até o ano 2.000, sendo que atualmente soma quatro bilhões, anunciaram em Berlim especialistas em demografia de seis países socialistas. A Agência alemã da Alemanha Oriental afirmou que tal aumento significará a duplicação da população mundial em relação a 1965.

### ★ PROIBIDO REZAR MISSA EM DIAS DE SEMANA

"Aqui em Manila, nas Filipinas, atendo refugiados vietnamitas", escreve um missionário filipino. Estes chegam em pequenos barcos. Eles vêm em grupos reduzidos. Muitos são católicos. Afiram que no Vietnã não podem viver sua fé. Oficialmente há liberdade religiosa no Vietnã, mas segundo os refugiados, há severamente proibido rezar a Missa durante os dias de semana, escolas, orfanatos e centros sociais da Igreja foram confiscados. Os jesuítas continuam firmes em suas posições. Dois sacerdotes poderiam ordenar-se secretamente na Páscoa, não receberiam permissão do governo.

### ★ ABERTO ANO MARIANO NACIONAL

No dia 8 de dezembro foi aberto o Ano Mariano Nacional, em comemoração ao 75.º aniversário da coroação da imagem de Nossa Senhora Aparecida. A arquidiocese de Aparecida do Norte coordenará as celebrações.

### ★ CORAÇÃO ATÔMICO — A SOLUÇÃO

O coração atômico poderá ser a solução para os cardíacos, num futuro não muito distante. Com a frustração dos transplantes que não mostraram os resultados esperados, aquela prática perdeu muito de sua importância quando iniciaram as novas pesquisas do setor, que segundo o cientista norte-americano Mendhi Rezavi, poderão ser converter na solução para os portadores de enfermidades coronárias de acordo com suas condições, nos Estados Unidos se experimenta atualmente um coração artificial movido por energia atômica e que entre outras vantagens apresenta um índice de grande de rejeições.

### "Entre Amigos" — uma revista antiga com uma dinâmica nova

AGORA COM 48 PÁGINAS - MENSAL - FORMALMENTE MAIOR E CAPA COLORIDA

PARA RECEBER-LA BASTA ESCREVER PARA:

GRAFICA VICENTINA LTDA.  
ALAMEDA CABRAL, 846  
CAIXA POSTAL, 988  
80.000 CURITIBA — PARANÁ

ASSINATURA PARA 1979 — APENAS Cr\$ 120.000

(Remeter Cheque Bancário-pagável em Curitiba, Ordem de Pagamento, Vale Postal ou Valor Declarado à Gráfica Vicentina Ltda.)

ENTRE  
**AMIGOS**

**RÁDIO IGUAÇU**  
DA FUNDAÇÃO SÃO VICENTE DE PAULO  
ZYE — 348 — 1590 kHz  
Boa música, Clube dos Sócios, Terço em Família. Música polonesa aos domingos das 14,00 às 15,00 horas. Homenagens, Anúncios — Avisos e Recados para Amigos.  
83.700 — Araucária - Pr. — Rua Dr. Júlio Szymanski, 20  
Fone: — C. N. 0418 — 42-1132

CONHEÇA A HISTÓRIA DOS PADRES VICENTINOS NO SUL DO BRASIL, ADQUIRINDO O LIVRO RECEM EDITADO:

### "75 ANOS DE PRESENÇA DOS PADRES VICENTINOS"

VÁRIOS AUTORES

PREÇO: 130 cruzeiros.

PEDIDOS A:

GRAFICA VICENTINA LTDA.  
Alameda Cabral, 846  
Caixa Postal, 988  
80.000 — Curitiba — Paraná

## Paulo Müller, Filhos & Cia. Ltda.

AGRADECE A TODOS OS SEUS AMIGOS E FREGUESES PELA PREFERÊNCIA COM A QUAL FORAM DISTINGUIDOS E DESEJAM A TODOS

UM FELIZ NATAL  
E PRÓSPERO ANO NOVO

JUNTO AOS SEUS FAMILIARES.

## Paulo Müller, Filhos & Cia. Ltda.

Rua Dr. Murici, 835 e 843 — Fones: 22-8307 e 23-3514  
CURITIBA — PARANÁ

## João Haupt & Cia. Ltda.

LIVRARIA E PAPELARIA

Livros Fiscais e de Contabilidade  
Artigos Escolares  
Material de Escritório.

MATRIZ: Rua São Francisco, 237

Telefone: 22-8632 (PaBx)

FILIAL: Rua Lamenha Lins, 1.600

Telefone: 22-1229

Curitiba

Paraná

## Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS  
e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS  
MENORES PREÇOS.

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 22-2058 — 22-2133

Endereço Telefônico: "BENZILLP" — Caixa Postal, 102

CURITIBA

PARANÁ

## FERRAGENS HAUER LTDA.

AGORA TAMBÉM NA RUA MATEUS LEME, PARA MELHOR SERVIÇO

Ferragens - Ferramentas - Metais não-ferrosos

Fundada em 1888

R. José Bonifácio, 66 — R. Mateus Leme, 705



# Justiça seja feita na História

(Continuação)

"Em nenhuma parte do Brasil ou havia visto tantos homens verdadeiramente brancos como no distrito de Curitiba". (Saint Hilaire)

Os rapidíssimos esboços e dados históricos a evidenciam também mostram com clareza que o extraordinário evento desse progresso e prestígio se deu através da excelente fibra dos desbravadores, amparados, cada vez mais e melhor, pela Coroa de Portugal e, substancialmente, pelos trabalhos dos mesmos interessados nas conquistas e explorações.

Já o negócio com o pau-brasil, a primeira vantagem e riqueza da nova terra a tal ponto que, desde 1510, lhe deu o nome, exigiu mão-de-obra indígena: O português exercia função de dirigente, mesmo que com os marujos das esquadras tenham chegado uns degradados e plebeus da metrópole, os silvicultores agraciados pelos advenas eram bastante hábeis nos primeiros serviços e melhoramentos da região descoberta.

Com o tempo, porém, acabou o pau-brasil e surgiram novas oportunidades e indústrias, como o fabrico do açúcar, a pecuária, as minas, o café e outras atividades e produções organizadas. Para estas, os índios manifestaram-se menos aptos e diligentes, além de se tornarem, várias vezes, vítimas dos intrusos e dos novos sistemas e, cada vez mais, nas selvas adentro. Mesmo caçados e segurados à força, apesar das ordens proibitivas de 1570 e 1595, não davam conta das tarefas.

Em vista destas e outras dificuldades, ampliadas pela falta de maiores lucros, os senhores dos engenhos e demais empresas solicitam, em 1532, ao Rei de Portugal licença para adquirir escravos da África, como já se praticava nas outras partes do reino. Mais dócil que o indígena, forte e resistente, o negro adapta-se também melhor ao trabalho diversificado, vale mais, é mais produtivo e procurado. O tráfico negroiro viria negócio bom, intenso regular. O último transporte de 209 indivíduos teve lugar em Pernambuco em 1855.

Calcula-se que esta vinda forçada dos africanos chegaria a 9 milhões (História por Julierme A. Castro). Consta que, no século 16, em algumas capitânias, os negros eram mais numerosos do que os brancos: O Pe. J. Anchieta estimava o número dos brancos em 25.000, os escravos africanos em 14.000 e índios civilizados em 18.500. O 1.º recenseamento do Brasil, em 1872, revela para 9.930.478 habitantes sendo 17,7% negros, 33,3% mulatos e 4,9% índios. Atualmente, o número dos índios segregados em 140 grupos não alcança 100 mil ou seja 2%, quando os negros dão 10%, os mulatos



Monumento do Centenário da Colonização Polonesa de Dom Pedro II, município de Campo Largo — Paraná.

ou mestiços 34% e os brancos 54%, incluindo os imigrantes, os estrangeiros radicados no Brasil.

Embora o movimento organizado de povoar e usufruir tivesse o seu início em 1530, a genuína colonização começa em 25-XI-1808, com o decreto do Governo que permitia a aproveitar terras estrangeiras. Foi a Alemanha, a primeira holandesa, espanhóis, eslavos, não faltando os portugueses, holandeses, japoneses, árabes, coreanos, americanos e outros tantos mais, acomodando-se de preferência nos estados sulinos.

Todos eles, em número superior a 5 milhões, dando folga e fluxo livremente a seus específicos dotes e gênios construem e enriquecem no mesmo tempo a cultura, a língua e a aparência geral da comunidade acolhedora. Formam e a aparência do inevitável processo da miscigenação, o Povo Brasileiro. E o que nós, de boa vontade e de mãos dadas, presenciamos e atávamos.

Contudo, seria indigno olvidar nesta altura a insubstituível presença e atuação da Religião: com a força da Lei Divina e o suor de seus abnegados ministros, sempre prontos e aamolarem no altar do que é Justo, Belo e Sublime, plasmodu e retemperou os fastos que tiraram o Brasil das matas-virgens para as glórias e esplendores internacionais de hoje. Que o digam os Bispos e Padres, missionários e mártires, fundadores e artífices, os colégios e abrigos; também as crueldades dos pagãos heréticos, como Pombal ou A. Raposo.

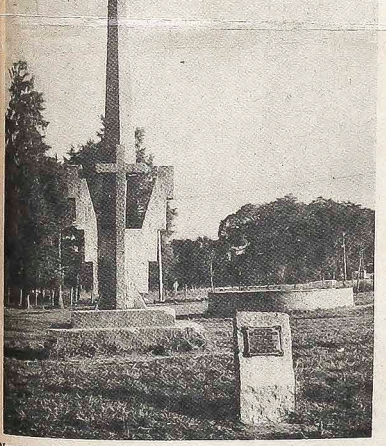
Afinal, não há melhor comprovação nem consagração da verdade acima do que a patética figura do Cristo-Redentor, lá no estupefundo Corcovado no Rio de Janeiro, a admirável obra-prima valorizando o primeiro que fez conhecido do mundo, conforme já o lendário Américo Vesputio atestara: "Se há um paraíso terrestre, certamente não está situado longe daqui!"



"Sé quando colonos morigerados e laboriosos vierem povoar vastas terras vastas e fecundas, aparecerá a abundância dos gêneros alimentícios e abundantes sobras de consumo que irão dar nova vida ao comércio". (Francisco L. de Mattos)

O conceito ou palavra "Colônia" e derivados podem ser empregados para designar diversos objetivos, exprimir vários sentidos e não só o estrito. O mesmo se dá ao se dizer "imigrante, imigração", conforme verificamos nas passagens acima. Assim deixando também outros rigores, vamos adiante na reconstrução, pelo menos em largas linhas, da vinda e presença dos Poloneses no Brasil, para não invadir terreno alheio.

O primeiro foi Krzysztof Arceizewski, embora graduado militar a serviço dos holandeses, 1629-1637, com mais 3 patriotas seus. Foi ele igualmente o primeiro que fez conhecido na Polónia, o Brasil. Compartilha a grata honra com o Pe. Wojciech Mecinski, martirizado mais tarde no Japão. Estava aqui, em 1785, também Maurycy A. Beniowski, o "Rei do Madagascar" como o decantam os poetas. Ato contínuo, encontramos o tal Adalberto Pokorny entre os fundadores de S. Leopoldo (R. G. S.) em 1824, e muitos outros entre os componentes do batalhão de José Bonifácio. É que raiou



Monumento localizado na praça defronte a Igreja Matriz de Orleans (Curitiba) em homenagem ao Milênio Cristão da Polónia.

nova época de novos movimentos e sistemas devido às novas condições político-econômicas, tanto neste quanto no outro lado do Atlântico, e deu-se maior popularidade da Polónia no Brasil e vice-versa.

Merece destaque, Roberto Trompowski, vindo aos 23-VI-1829, avô do futuro Marechal do Exército Brasileiro e Patrono do Magistério Militar, Roberto Trompowski L. Almeida, pai, por sua vez, do Marechal Brigadeiro Armando Trompowski, ministro da Aeronáutica e membro do Supremo Tribunal Militar no governo de Getúlio Vargas. Destacou-se ainda, na Bahia, André Przewodowski e seu filho Estanislau em Itaquí.

Enquanto Jerônimo Durski, em 1951, fundava a cidade de Joinville (SC), depois tornou-se, no Paraná, em 1863, "Pai das escolas Polonesas", sendo igualmente o primeiro professor originário da Polónia a lecionar o português numa escola pública; o Pe. Karol Strudzinski, SM e professor em Caraga (MG) em 1857; e Florianio Rozwadowski explora e cartografa a bacia do Amazonas. Ele foi, também, o pioneiro da indústria de trapiça em terras do Brasil imigrantes poloneses da imigração, tão de acordo com a política colonizadora brasileira, em função de tanta região vazia e de tanta falta de lavradores.

Quem mais se influenciou por esta boa ideia e a conheceu melhor foi o Pe. Antônio Zieliński, Vigário em Gaspar (SC), e o professor Sebastião E. Wos Saporski de Blumenau (SC). Ambos sentindo a marginalização dos imigrantes poloneses nas colônias catarinenses lutaram destemidos até que, aos 28-XI-1871, Curitiba concedeu pela primeira vez no Paraná, oficiais "cartas de foro" de lotes situados no Pilarzinho (Curitiba) a 32 famílias compostas de 154 poloneses.

Surgiu, então, finalmente, a primeira Colônia genuinamente polonesa e autônoma! Mas, o Pe. Zieliński nunca a viu, pois forçado a abandonar S. Catarina, refugiou-se em S. Paulo. Entretanto, os nomes dos valerosos Pioneiros da Polónia Paranaense autênticos heróis e abnegados e perseverança merecem ser honrados, com alívio e carinho, nestas páginas, que alegres e reconhecidos fazemos como segue:

- 1 — Baltazar Gbur
- 2 — Miguel Frudo
- 3 — Nicolau Wos
- 4 — Gregorio Hyla
- 5 — André Kawicki
- 6 — André Pampuch
- 7 — Kasper Gbur
- 8 — Boaventura Polak
- 9 — Stefan Kachel
- 10 — Domin Stempka
- 11 — José Kania
- 12 — Leopoldo Jelen
- 13 — Antonio Kania
- 14 — Valentin Otto
- 15 — Simon Otto
- 16 — Felipe Kokot
- 17 — Tomas Szymanski
- 18 — Fabian Barick
- 19 — Simon Purkot
- 20 — Blazej Macioszek
- 21 — Martin Kempa
- 22 — Francisco Polak
- 23 — Vicente Pampuch
- 24 — José Purkot
- 25 — Francisco Kania
- 26 — Jakob Nielewaja
- 27 — Valentin Weber
- 28 — Bernardo Fila
- 30 — Martin Prudnik
- 31 — Augusto Waldera
- 32 — Paulo Polak

São eles que testaram, com nota 10, o plano do Governo Provincial destinado a desenvolver a agricultura de abastecimento, dando origem ao célebre "centúrio verde" de Curitiba, atraindo maior afluência de colonos ao Paraná, transformando a Capital da Província em centro de referência da Etnia Polonesa.

E lá na Terra da Água Branca surgiu a "febre brasileira" com seus "pró e contra".

Pe. Vendelin Swierczek

## CAIU O "PSICOTÉCNICO" PARA QUEM JÁ POSSUI CARTEIRA

Desde o dia 8 de dezembro, o condutor que for reavaliado sua Carteira Nacional de Habilitação não precisará mais se submeter ao exame psicotécnico, de acordo com portaria do Conselho Nacional de Trânsito, publicada no Diário Oficial. A medida não se estenderá aos condutores envolvidos em acidentes graves, que estarão obrigados a realizá-los a critério da autoridade local.

De acordo com a portaria ficam mantidos os exames de sanidade física e mental, que deverão ser realizados a cada 12 meses, a partir da expedição da carteira de habilitação, para os com deficiência auditiva e visual.

### RESOLUÇÃO

A resolução nº 540/78 do Conselho Nacional de Trânsito, alterando dispositivo de 1976 que versa sobre os exames para renovação da Carteira Nacional de Habilitação, altera o parágrafo 1.º do art. 44 da Resolução 504/76 para a vigorar agora com a seguinte disposição:

Parágrafo 1.º — O documento da habilitação, no caso específico deste artigo, será concedido a título precário, sujeitando-se o seu titular aos exames de sanidade física e mental, em cada 12 meses a partir da data da expedição da Carteira Nacional de Habilitação.

O artigo da resolução prevê ainda que "não será mais exigido o exame psicotécnico por ocasião da renovação da Carteira de Habilitação, a não ser nos casos dos artigos 76 e 77, quando esse exame será dirigido para a obtenção inicial da carteira e ainda em casos de acidentes graves, para se comprovar a aptidão do condutor para tal".

## CIGARROS E CARROS SOBEM EM 1.º DE JANEIRO

O cigarro terá um aumento médio de 35 por cento a partir de 1.º de janeiro, anunciou o ministro Mário Henrique Simonsen, da Fazenda, após a reunião do CIP — Conselho Interministerial de Preços.

Simonsen explicou que o aumento deveria ter entrado em vigor em setembro passado, mas devido às fortes pressões inflacionárias, foi adiado para o próximo mês.

Para se chegar a esse aumento médio de 35%, o governo reajustou-se o seu titular aos exames de sanidade física e mental, em cada 12 meses a partir da expedição da carteira de habilitação, para os com deficiência auditiva e visual.

Por outro lado, os carros também vão subir de preço em torno de 8 a 10%.

# UMA LUZ NAS TREVAS

Em circunstâncias de mal comportamento do povo judaico, nasceu o Salvador do mundo. O materialismo, a soberba e o sensualismo dominavam naquela época. Os Saduceus e os Fariseus desentendiam-se em opiniões essenciais referentes à ressurreição dos mortos.

Os Anjos anunciaram a paz aos descontentes. Diante dos pastores cantaram: "Glória Deus nas Alturas e paz na terra aos homens de boa vontade". A criança divina, com o seu olhar inocente, reclamou a renovação dos costumes. Deitada no presépio pobre, com o seu exemplo lembrou a pobreza, sua necessidade e as obrigações dos ricos com os pobres e a vida materialmente miserável.



pobreza, o mesmo na extrema miséria. O mundo sempre com as armas em prontidão, proclama oficialmente a paz, na realidade, porém, está em

pé de guerra. Os espetáculos televisados dum lado tão católicos, tão científicos, de outro tão imorais.

Apesar de tais circunstâncias de nossa vida, cumprimento-nos neste tempo feliz e de alegria, o Natal, com os votos de paz, prosperidades, de muitos anos de vida e, especialmente, de muitas bênçãos do Menino Jesus. Vivamos com a esperança no meio das trevas de hoje, do materialismo, de espetáculos inconvenientes e morais. Que apareça a luz de paz do menino Jesus, sua inocência na vida particular e pública, sua pobreza, que os contrastes materiais desapareçam. Que nas ruínas de dois sistemas, do comunismo ateu e capitalista, surja um cristão, de bons costumes, pacífico, de união dos povos e religiões, de compreensão com os mais pobres.

Pe. Francisco Szabner, CM

AR  
de Andrie  
em carter  
ximo an  
Papa abor  
os proble  
e seus fil  
deixou sob  
Matrím  
ALTA  
sas. As esp  
de duas un  
Alas anunc  
seguiram  
um censo  
omunidade  
luzido por  
das mídias  
compensa  
em muitos  
censu.  
GIOSOS  
o de minist  
embora de  
ordens Rel  
2.000  
Agência At  
Oriental  
tal sumo  
duplicação  
mundial em  
DE SEMAN  
logados, f  
tribuído res  
a semana  
nadas e m  
eja foruz  
jesuítas r  
em suas c  
os, que de  
sua socie  
mo receber  
governo.  
AL  
e Nossa Se  
A arquibis  
do Norte, E  
celebraçã  
converter na  
portadora d  
comunicar  
sua desbr  
dados. Tru  
estabaleme  
oficial. M  
atômica e  
vantagem  
em índio  
seleções.  
revista  
ca nova  
— FORMAT  
DA  
VER PARA  
DA.  
ANA  
S CS 1200  
em Curitiba  
ou Valor  
Lida).  
G  
UMA LUZ NAS TREVAS  
Em circunstâncias de mal comportamento do povo judaico, nasceu o Salvador do mundo. O materialismo, a soberba e o sensualismo dominavam naquela época. Os Saduceus e os Fariseus desentendiam-se em opiniões essenciais referentes à ressurreição dos mortos.  
Os Anjos anunciaram a paz aos descontentes. Diante dos pastores cantaram: "Glória Deus nas Alturas e paz na terra aos homens de boa vontade". A criança divina, com o seu olhar inocente, reclamou a renovação dos costumes. Deitada no presépio pobre, com o seu exemplo lembrou a pobreza, sua necessidade e as obrigações dos ricos com os pobres e a vida materialmente miserável.  
pobreza, o mesmo na extrema miséria. O mundo sempre com as armas em prontidão, proclama oficialmente a paz, na realidade, porém, está em





# "FELIZ NATAL



E

# UM REALIZADOR 1979

São os desejos sinceros da equipe do "JORNAL LUD" a todos os seus leitores e amigos

## UM DEUS QUE SE TORNOU HOMEM

Natal nos lembra que Cristo, deixando os resplendores eternos do céu, para revestir-se de nossa humanidade, deu-nos a prova suprema do seu amor para conosco. "O Natal de Cristo não tem ruídos. Tem o silêncio das noites de vigília. Tem o canto dos anjos que consola. Tem as palhas, tem o frio, a manjedoura pobre". E esta noite, em tudo semelhante as outras e no entanto única,

singular, comunicou a todas as outras noites a herança da Luz e da Vida sem ocaso. Eis que o Senhor assume nossa humanidade a fim de iluminá-la e transformá-la, oferecendo-nos a felicidade de existir, de ser um dos seus. As trevas fizeram-se Luz; a noite tornou-se dia.

Natal, a festa da luz, da vida, do coração e do amor humanitário de nosso Deus. Meditemos, pois, na

grandeza da sonora mensagem anunciada pelos anjos: "Paz na terra aos homens de boa vontade!" É o cumprimento da mensagem lançada aos homens e iluminada pela Estrela de Belém, com o intenso desejo de que ela impregne o coração de todos os homens, para a sonhada fraternidade universal.

### NATAL! NATAL!

Natal! Nasceu Jesus, o Filho de Deus, o Rabino Salvador, o Rei de toda a Criação. A natureza inteira reconhece, agradece e se une aos homens diante do presépio. Em nossas trevas nasceu uma luz verdadeira. Natal é a festa em que todos se irmanam para comemorar o nascimento do Filho de Deus Encarnado. Em cada coração a Luz do Grande Sol aquece. Não a "pequena luz do Astro-Rei", mas a imensa Luz que reconcilia os homens e ilumina e aquece-lhes o caminho frio pela descrença e pelo pecado. Natal! Festa do nascimento de Cristo em nós. Festa de Renovação de nossa vida. Festa de Alegria e Salvação porque deixou Cristo nascer e crescer em mim.

### FESTA PARA TODOS

Natal é a festa do Filho de Deus para todos; a festa da gratuidade. Todos estão salvos, não importa raça, cor ou geração. Venha até Ele e a sua paz será eterna e todos juntos cantaremos a doçura do Natal. O Natal de Cristo é todo dia, toda hora, todo instante — o Senhor permanece conosco num eterno Natal. Que a Paz e o Amor perdue para todo o sempre e que, na mudez da noite, ao se ouvir os suaves acordes natalinos e os soluços de alegria, a chama da Fé encontre alimento no meio dos homens — eis a vontade do Senhor! (CIC).

Frei José Carlos da Silva, O.F.M.



## NOITE DE LUZ

Quando estamos atingindo os limites de mais um ano de avanço, neste MUNDO tecnológico, eu me sinto na expectativa de dizer, de escrever, aos leitores algo sobre o Natal.

O NATAL — 1978.º aniversário de nascimento de Jesus Cristo, nosso Salvador, junto o desfecho do velho ano, com sucesso, e o raiar de outro mais esperançoso ainda para a humanidade.

Lá em Belém, 1978 anos atrás, nascia uma criança numa cocheira. Nascia sem luxo, sem luz elétrica, sem assistência médica, nascia pobre e desprotegida. Nascia chorando como qualquer um de nós.

Os anos passaram e, com eles Jesus cresceu, trabalhando com José e Maria, mas chegou o momento que ele iniciou a chamar os homens para ensinar-lhes a verdadeira fé, a verdadeira estrada, a verdadeira verdade sobre a vida.

Durante três anos, Jesus caminhou, pregou e orou e, junto a ele seguiram os convertidos ao Senhor, amando-se uns aos outros como Jesus os amava.

Depois destas pregações, Jesus foi condenado e crucifi-

gado, morrendo em nome dos homens para a sua salvação, aos que seguirem os seus ensinamentos.

Passados 1978 anos de seu nascimento, vejo que a fé que unia os homens esta gradualmente sendo desintegrada. O homem, deste século procura com suas atitudes desmistificar a imagem de nosso Salvador. Ele procura deixar de lado a verdadeira fé para procurar satisfazer-se com causas materiais, com o extermínio de seus irmãos, com a fabricação de armas, etc. Enfim, uma lista que seria interminável, que torna nós os seres humanos animais racionais, em indivíduos desiludidos de razão e respeito em relação a nossa estada aqui na Terra.

Vamos procurar, vamos pensar, vamos rezar por um Mundo melhor, um mundo que o sorriso das crianças esteja estampado em todas as janelas e o negro véu da desgraça, da miséria, da tristeza, fiquem subjugados e enterrados para sempre.

Com amor, junto com Jesus Cristo, Feliz Natal.

Landino José Dutkiewicz

PAGINA 10 — 19 de dezembro de 1978

## † NA PAZ DO SENHOR PADRE SIGISMUNDO PIOTROWSKI C. M.



Faleceu, na manhã do dia 13 de dezembro de 1978, em Curitiba, o Padre Sigismundo Piotrowski, com 80 anos de idade, membro da Congregação da Missão da Província do Sul.

O seu sepultamento deu-se no dia 14 de dezembro, no cemitério de Abanches — Curitiba, precedido de uma Missa de corpo presente na Igreja de Sant'Ana, onde trabalhou como vigário nos últimos anos de vida.

O Padre Sigismundo no dia 28 de maio de 1978 havia completado seu Jubileu Sacro de 25 anos de sacerdócio, 50 anos de serviços prestados à causa do Reino de Deus.

Nascido em Varsóvia (Polônia), aos 3 de abril de 1903, desde o início de sua vida sacerdotal trabalhou como missionário: primeiro na França, depois na própria Polônia e mais tarde nos Estados Unidos. Chegou ao Brasil, em 1946, tendo trabalhado em várias paróquias: São Mateus do Sul, Rio Claro do Sul, Marechal Mallet, Santa Cândida, Irati, Prudentópolis e por último em Abanches.

Também, no ano de 1954, exerceu o cargo de diretor do Jornal "Lud".

A Congregação da Missão e, de modo especial a Província do Sul, entulada mas confiante na esperança de que Deus irá dar um Bom Lugar na eternidade ao incansável e abnegado sacerdote Padre Sigismundo, agradece a todos que lhe enviaram votos de paz, que rezaram e estão rezando pelo coirmão falecido ETERNA!

PADRE SIGISMUNDO, DESCANSE EM PAZ  
QUE OS ANJOS TE CONDUZAM A FELICIDADE  
ETERNA!

O Jornal "LUD" voltará a circular em 9 de janeiro de 1979 - Até lá